

DİFTERİ, TETANOZ VE BOĞMACA

AŞILARI

BİLMENİZ GEREKENLER

1. Niçin aşılanmalısınız?

Difteri, boğmaca ve tetanoz bakterilerin neden olduğu ciddi hastalıklardır. Difteri ve boğmaca insandan insana bulaşır. Tetanoz vücuda kesilerden veya yaralardan girer.

DİFTERİ boğazın arka duvarında kalın bir zar oluşmasına neden olur.

- Solunum problemleri, felçler, kalp yetmezliği hatta ölüme yol açabilir.

TETANOZ genellikle tüm vücut kaslarında ağırlı gerilmelere neden olur.

- Çene kitlenmesine yol açabilir bu nedenle hasta ağzını açamaz veya yutamaz. Tetanoz 10 vakadan 2 sinde ölüme neden olabilir.

BOĞMACA süt çocuklarının yemesini, içmesini veya nefes almasını zorlaştıracak kadar kötü öksürük nöbetlerine neden olur. Bu nöbetler haftalarca sürebilir.

- Zatürreye, havale geçirmeye, beyin zedelenmesine ve ölüme yol açabilir.

Difteri, tetanoz ve boğmaca aşısı (DTaP) bu hastalıkların önlenmesine yardımcı olabilir. Bütün aşılarını yaptıran birçok çocuk çocukluğunda korunmaya başlar. Aşılamayı durdursak birçok çocuk bu hastalıklara yakalanacaktır.

DTaP, DTP olarak adlandırılan eski aşının daha güvenli versiyonudur. DTP artık ABD de kullanılmamaktadır.

2. Kimlere ve ne zaman aşı yapılmalıdır?

Çocuklar her biri aşağıdaki zamanlarda olmak üzere 5 doz DTaP aşısı yapılmalıdır:

- √ 2 aylıkken
- √ 4 aylıkken
- √ 6 aylıkken
- √ 15-18 aylıkken
- √ 4-6 yaşlarında

DTaP diğer aşılarla aynı anda uygulanabilir.

Difteri/Tetanoz/Boğmaca 5/17/2007
DTaP - Turkish

3. Bazı çocuklara DTaP aşısı yapılmamalıdır veya beklemelidirler

Eğer çocuğunuzun:

- Soğuk algınlığı gibi hafif hastalığı olan çocuklar aşılanabilir. Aşı tarihinde orta veya ağır derecede hastalığı olan çocukların iyileşmesi beklenmelidir
- Daha önce uygulanan bir DTaP aşısından sonra hayatı tehdit edici ciddi bir allerjik reaksiyonu olan hiçbir çocuğa tekrar aşı yapılmamalıdır.
- Daha önce uygulanan bir DTaP aşısından sonraki 7 gün içinde beyin veya santral sinir sistemiyle ilgili bir hastalık geçirme öyküsü olan bir çocuğa başka bir doz yapılmamalıdır.

- Çocuğunuzun daha önceki bir DTaP aşısından sonra
 - havale geçirdi veya bayıldıysa,
 - 3 saat veya daha fazla durmaksızın ağladıysa,
 - 105°F ı geçen ateşi olduysa doktorunuzla konuşun.

Sağlık görevlinize daha fazla bilgi için danışın. Bu çocukların bazılarında boğmaca aşısının diğer dozları yapılmayıp boğmacasız olan **DT** isimli aşı yapılabilir.

4. Daha büyük çocuklar ve erişkinler

DTaP aşısı 7 yaş ve daha büyük çocuklar,adölesanlar ve erişkinler için lisanslı değildir.

Ancak büyük çocuklar, adölesanlar ve büyüklerin de korunmaya ihtiyaçları vardır. **Tdap** aşısı da DTaP nin benzeridir. 11-64 yaş arasındaki kişiler için tek doz Tdap önerilmektedir. **Td** olarak isimlendirilen başka bir aşı da tetanoz ve difteriye karşı koruma sağlar ancak boğmacaya karşı korumaz. Her 10 yılda bir yapılması önerilmektedir. Bu aşılar için ayrı bir aşı bilgi formları (VIS) vardır.

5. DTaP aşısının riskleri nelerdir?

Difteri, boğmaca veya tetanoz hastalıklarına yakalanmak DTaP aşısı olmaya göre çok daha tehlikelidir.

Her ilaçta olduğu gibi aşuların da şiddetli allerjik reaksiyonlara yol açma riskleri vardır. DTaP aşısının ciddi zarar verme veya ölüme yol açma riski oldukça düşüktür.

Hafif Reaksiyonlar (Sık)

- Ateş (4 çocuktan 1 inde)
- Aşının yapıldığı yerde kızarıklık veya şişlik (4 çocuktan 1 inde)
- Aşının yapıldığı yerde ağrı veya hassasiyet (4 çocuktan 1 inde)

Bu problemler daha çok DTaP serisinin 4. Veya 5. dozlarından sonra görülür. Bazen 4. veya 5. DTaP aşısının yapıldığı kol ve bacağın tümünde 1-7 gün süren şişlik olabilir (30 çocuktan 1 inde).

Diğer hafif reaksiyonlar:

- Huzursuzluk (3 çocuktan 1 inde)
- Yorgunluk veya iştah azlığı (10 çocuktan 1 inde)
- Kusma (50 çocuktan 1 inde)

Bu problemler genellikle aşından sonraki 1-3 gün içinde görülür.

Orta Dereceli Reaksiyonlar (Seyrek)

- Havale geçirme (14000 çocuktan 1 inde)
- Durmaksızın ağlama (3 saat ve daha fazla) (1,000 çocuktan 1 inde)
- 105°F ve daha yüksek ateş (16,000 çocuktan 1 inde)

Ciddi Reaksiyonlar (Çok Seyrek)

- Şiddetli allerjik reaksiyon (1 milyon dozda 1 den az)
- DTaP aşısından sonra birçok diğer ciddi reaksiyonlar bildirilmiştir. Bunlar:
 - Uzamış havale, koma veya bilinç düzeyinde bozulma
 - Kalıcı beyin zedelenmesi

Bunlar çok nadir görülmektedir ve bunların aşı tarafından oluşturulduğunu kesin söylemek zordur

Daha önceden herhangi bir nedenle havale geçiren çocuklarda ateşin kontrol altında tutulması çok önemlidir. Ailede başka birisinde de havale geçirme öyküsü varsa bu da önemlidir. Aşı yapıldığında ve sonraki 24 saatlik sürede çocuğunuza *aspirin içermeyen* bir ağrı kesiciyi uygun dozda vererek ateş ve ağrıyı önleyebilirsiniz.

6. Orta veya şiddetli bir reaksiyonda neler olur ve ne yapılmalıdır?

Nelere bakmalıyım?

Şiddetli allerjik reaksiyon, yüksek ateş veya olağandışı davranışlar gibi olağan olmayan bir durum var mı, bakın.

Bu aşıyla ciddi allerjik reaksiyonlar oldukça nadirdir. Şiddetli bir allerjik reaksiyon oluştuysa, bu aşından hemen sonraki birkaç dakika ile birkaç saat arasındadır. Şiddetli allerjik reaksiyon bulguları solunum sıkıntısı, halsizlik, boğuk ses

DTaP-Turkish (5/17/07)

Translation provided by Mustafa Kozanoglu, MD, and Murat Serbest, MD, of Adana, Turkey

veya wheezing, kalbin hızlı atması, deride kabarıklıklar, baş dönmesi, solukluktur. Yüksek ateş veya havale genellikle aşından sonraki 1 hafta içinde görülür.

Ne yapmalıyım?

- Bir doktor çağırın veya hemen aşı yapılan kişiyi doktora götürün.
- Doktorunuza ne olduğunu, ne zaman olduğunu ve aşının uygulandığı zamanı söyleyin.
- Doktorunuz, hemşireniz veya sağlık biriminizden Aşı Yan Etki Rapor Sistemi'nin (VAERS) formunu doldurmalarını isteyin
Veya ya kendiniz www.vaers.hhs.gov websitesinden bildirimde bulunun ya da **1-800-822-7967** nolu telefondan VAERS'i arayın.
VAERS tıbbi önerilerde bulunmaz.

7. Ulusal Aşı Zararları Giderme Programı

Nadiren de olsa aşıya karşı ciddi bir reaksiyon olduğunda, zarar görenlerin tıbbi bakım giderlerini ödemelerine yardımcı olacak bir federal program (NVICP) vardır.

National Vaccine Injury Compensation Program hakkında ayrıntılı bilgi için **1-800-338-2382** yi arayın veya programın web sitesini www.hrsa.gov/vaccinecompensation ziyaret edin.

8. Daha çok bilgiyi nereden alabilirim?

- Sağlık görevlinize sorun. Size aşı paketleri içindeki açıklamaları verebilirler veya diğer bilgi kaynaklarını önerebilirler.
- Mahalli veya eyalet sağlık birimlerinin aşı programlarını arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ile temas kurun:
 - **1-800-232-4636(1-800-CDC-INFO)**yi arayın
 - NIP'in web sitesini www.cdc.gov/nip ziyaret edin.

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention